

מסכת מנחות

פרק א'

יש ארבעה סוגי מנחות שהם מנחת נדבה:

1. מנחת סולת. 2. מנחת מחבת. 3. מנחת מרחשת. 4. מנחת מאפה תנור.

יש עוד שתי מנחות שהם מנחת חובה:

1. מנחת חוטא. 2. מנחת סוטה.

במנחה יש ארבה עבודות המתיר:

1. קמיצה. 2. קידוש בכלי. 3. הולכה/הגשה. 4. הקטרה.

א. כל המנחות שנקמצו שלא לשמן - כשרות, אלא שלא עלו לבעלים משום חובה וצריך הבעלים שנדב להביא מנחה אחרת, חוץ ממנחת חוטא ומנחת קנאות.

מנחת חוטא ומנחת קנאות שקמצן שלא לשמן או שנתן בפלי, והלך, והקטיר שלא לשמן, או שעשה את העבודה לשמן ושלא לשמן, או שלא לשמן ולשמן - פסולות.

כיצד לשמן ושלא לשמן? לשם מנחת חוטא ולשם מנחת נדבה,

או שלא לשמן ולשמן? לשם מנחת נדבה ולשם מנחת חוטא.

ב. אחת מנחת חוטא ואחת כל המנחות שקמצן אחד מן הפסולים או בצורת עבודה פסולה: 1. זר. 2.

אונן. 3. טבול יום. 4. מחסר בגדים. 5. מחסר כפורים. 6. שלא רחוצ גדים ורגלים. 7. ערל. 8.

טמא. 9. יושב. 10. עומד על גבי כלים. 11. על גבי בהמה. 12. על גבי רגלי חבירו בכל האופנים האלו -

פסול.

קמץ בשמאל - פסול.

בן בתיא אומר: יחזיר ויחזור ויקמוץ בימין, וכן יעשה בכל אופני הפסול האמורים.

קמץ ועלה בידו צרור או גרגיר מלח או קרט של לבונה - פסול, מפני שאמרו: הקמץ היתר

והחסר - פסול.

איזהו היתר? שקמצו מבורך.

ואיזהו חסר? שקמצו בראשי אצבעותיו.

כיצד הוא עושה? פושט את אצבעותיו על פס ידו.

ג. רבה שמנה, וחסר שמנה או שחסר לבונתה - פסולה.

הקומץ את המנחה לאכול שנייה בחוץ, או כזית משנייה בחוץ, להקטיר קמצה בחוץ, או כזית

מקמצה בחוץ, או להקטיר לבונתה בחוץ - פסול ואין בו כרת.

לאכול שנייה למחר, או כזית משנייה למחר, להקטיר קמצה למחר, או כזית מקמצה למחר, או

להקטיר לבונתה למחר - פגול וחיבין עליו כרת.

זֶה הַכֶּלֶל :

כָּל הַקּוֹמֵץ, וְהַנּוֹתָן בְּכָלִי, וְהַמְהַלֵּךְ, וְהַמְקַטֵּיר, לְאֹכֹל דָּבָר שֶׁדָּרְכּוֹ לְאֹכֹל, וְלַהֲקַטֵּיר דָּבָר שֶׁדָּרְכּוֹ לְהַקְטִיר :

חוּץ לְמְקוֹמוֹ - פְּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת.

חוּץ לְזַמְנוֹ - פְּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת, וּבְלֶבֶד שֶׁיִּקְרַב הַמֵּתִיר כְּמַצָּתוֹ.

כִּיצַד קָרַב הַמֵּתִיר כְּמַצָּתוֹ?

קָמֵץ בְּשִׁתִּיקָה וְנִתְּנוּ בְּכָלִי וְהַלֵּךְ וְהַקְטִיר חוּץ לְזַמְנוֹ, אוֹ שֶׁקָּמֵץ חוּץ לְזַמְנוֹ וְנִתְּנוּ בְּכָלִי וְהַלֵּךְ וְהַקְטִיר בְּשִׁתִּיקָה, אוֹ שֶׁקָּמֵץ וְנִתְּנוּ בְּכָלִי וְהַלֵּךְ וְהַקְטִיר חוּץ לְזַמְנוֹ - זֶה הוּא שֶׁקָּרַב הַמֵּתִיר כְּמַצָּתוֹ.

ד. כִּיצַד לֹא קָרַב הַמֵּתִיר כְּמַצָּתוֹ?

קָמֵץ חוּץ לְמְקוֹמוֹ וְנִתְּנוּ בְּכָלִי וְהַלֵּךְ וְהַקְטִיר חוּץ לְזַמְנוֹ, אוֹ שֶׁקָּמֵץ חוּץ לְזַמְנוֹ וְנִתְּנוּ בְּכָלִי וְהַלֵּךְ וְהַקְטִיר חוּץ לְמְקוֹמוֹ.

מִנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת קִנְאוֹת שֶׁקָּמֵץ שֶׁלֹּא לְשִׁמּוֹן וְנִתְּנוּ בְּכָלִי וְהַלֵּךְ וְהַקְטִיר חוּץ לְזַמְנוֹ, אוֹ שֶׁקָּמֵץ חוּץ לְזַמְנוֹ, וְנִתְּנוּ בְּכָלִי וְהַלֵּךְ וְהַקְטִיר שֶׁלֹּא לְשִׁמּוֹן, אוֹ שֶׁקָּמֵץ וְנִתְּנוּ בְּכָלִי וְהַלֵּךְ וְהַקְטִיר שֶׁלֹּא לְשִׁמּוֹן - זֶה הוּא שֶׁלֹּא קָרַב הַמֵּתִיר כְּמַצָּתוֹ.

לְאֹכֹל כְּזֵית בַּחוּץ וְכְזֵית לְמַחֵר, כְּזֵית לְמַחֵר וְכְזֵית בַּחוּץ, כְּחֻצֵי זֵית בַּחוּץ וְכְחֻצֵי זֵית לְמַחֵר כְּחֻצֵי זֵית לְמַחֵר וְכְחֻצֵי זֵית בַּחוּץ - פְּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה : זֶה הַכֶּלֶל :

אִם מִחֻשְׁבֵּת הַזֶּמֶן קִדְמָה לְמִחֻשְׁבֵּת הַמְּקוֹם - פְּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת.

וְאִם מִחֻשְׁבֵּת הַמְּקוֹם קִדְמָה לְמִחֻשְׁבֵּת הַזֶּמֶן - פְּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת.

וְחֻכְמִים אוֹמְרִים : זֶה וְזֶה פְּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת.

לְאֹכֹל כְּחֻצֵי זֵית וְלַהֲקַטֵּיר כְּחֻצֵי זֵית - כָּשֶׁר, שְׂאִין אֲכִילָה וְהַקְטֵרָה מִצְטַרְפִּין.